

Vakka-Suomen Veden johtokunta

Aika 21.08.2025 klo 16:30 -

Paikka Häpönniemen jätevedenpuhdistamo, Takilatie 6, / Teams

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
1	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2	Vakka-Suomen Veden johtokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinta	4
3	Vakka-Suomen Veden johtokunnan pöytäkirjanpitäjän ja sihteerin valinta	6
4	Pöytäkirjan tarkastajien valinta	6
5	Asioiden esittely sekä läsnäolo- ja puheoikeus Vakka-Suomen Veden johtokunnassa	7
6	Vakka-Suomen Veden kokouskäytäntö ja kokoukset loppuvuonna 2025	9
7	Vakka-Suomen Veden johtokunnan tehtävät ja toimivalta	11
8	Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen talouden osavuosikatsaus 1-6 / 2025	12
9	Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen toiminnan osavuosikatsaus 1-6 / 2025	15
10	Teollisuusjätevesisopimusten ongelmatilanne	17

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Ali-Laurila Mirkka	jäsen
	Aho Virve	jäsen
	Kinnala Mika	jäsen
	Laine Seppo	jäsen
	Lahtonen Hanna	jäsen
	Sjölund Janne	jäsen
Muu	Reijonsaari Jaana	kh:n pj
	Vainio Atso	kaupunginjohtaja
	Aalto Katja	talous- ja hallintojohtaja
	Westerholm Kim	liikelaitoksen johtaja/esittelijä
	Kusmin-Renholm Tuula	toimistonhoitaja/sihteeri

Vakka-Suomen Veden johtokunta

21.08.2025

1

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Vakka-Suomen Veden johtokunta 21.08.2025

Kuntalain 103 §:n mukaan:

”Muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.”

Päätösehdotus: Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Vakka-Suomen Veden johtokunta

21.08.2025

2

Vakka-Suomen Veden johtokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinta

Vakka-Suomen Veden johtokunta 21.08.2025
3618/00.01.01.03/2025

Valmistelija: vesihuoltopäällikkö Kim Westerholm
etunimi.sukunimi(ät)uusikaupunki.fi

Uudenkaupungin kaupungin hallintosäännön 14 §:ssä todetaan, että johtokuntaan kuuluu kuusi (6) varsinaista jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Kolme (3) jäsentä on Uudestakaupungista ja kolme (3) Laitilasta.

Molemmat kaupungit nimeävät lisäksi johtokuntaan kumpikin yhden asiantuntijajäsenen. Johtokunnassa tulee olla edustettuna vesihuoltoalan asiantuntemus.

Kaupunginhallitukset valitsevat johtokunnan jäsenet kaupunginvaltuuston toimikaudeksi. Liikelaitoksen johtokunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan siten, että puheenjohtaja on Uudestakaupungista ja varapuheenjohtaja Laitilasta.

Johtokunnan kokousmenettelyssä noudatetaan Uudenkaupungin hallintosäännön määräyksiä.

Esittelijä: Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtaja Kim Westerholm

Päätösehdotus: Vakka-Suomen Veden johtokunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Lisäksi johtokunta merkitsee tiedokseen molempien kaupunkien kaupunginhallitusten päätökset jäsenten ja asiantuntijoiden valitsemisesta.

Päätös:

Oheismateriaali

Uusikaupunki Pöytäkirjanote § 183.pdf
Laitila Pöytäkirjan ote-Kaupunginhallitus - 16.06.2025, klo 1730

Vakka-Suomen Veden johtokunta

21.08.2025

3

Vakka-Suomen Veden johtokunnan pöytäkirjanpitäjän ja sihteerin valinta

Vakka-Suomen Veden johtokunta 21.08.2025
3619/00.01.01.03/2025

Valmistelija: vesihuoltopäällikkö Kim Westerholm
etunimi.sukunimi(ät)uusikaupunki.fi

Hallintosäännön 165 §:n mukaan toimitella määrää pöytäkirjanpitäjän ja sihteerin.

Esittelijä: Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtaja Kim Westerholm

Päätösehdotus: Johtokunta päättää, että johtokunnan kokousten pöytäkirjanpitäjänä ja sihteerinä toimii toimistonhoitaja Tuula Kusmin-Renholmin ja hänen estyneenä ollessaan tiedonhallintasihteeri Tiia Haltia.

Päätös:

Vakka-Suomen Veden johtokunta

21.08.2025

4

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Vakka-Suomen Veden johtokunta 21.08.2025

Päätösehdotus: Johtokunta valitsee kaksi pöytäkirjan tarkastajaa. Pöytäkirja tarkastetaan ja allekirjoitetaan sähköisesti.

Päätös:

Vakka-Suomen Veden johtokunta

21.08.2025

5

Asioiden esittely sekä läsnäolo- ja puheoikeus Vakka-Suomen Veden johtokunnassa

Vakka-Suomen Veden johtokunta 21.08.2025
3620/00.01.01.03/2025

Valmistelija: vesihuoltopäällikkö Kim Westerholm
etunimi.sukunimi(ät)uusikaupunki.fi

Hallintosäännön 164 §:n mukaan asiat päätetään toimielimen kokouksessa viranhaltijan esittelystä. Esittelijä vastaa esittelemiensä kokousasioiden asianmukaisesta valmistelusta ja on velvollinen tekemään toimielimelle päätösehdotuksen. Esittelijän ehdotus on käsittelyn pohjana (pohjaehdotus). Jos esittelijä on keskustelun aikana muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan, muutettu ehdotus on pohjaehdotus. Jos esittelijä ehdottaa asian poistamista esityslistalta, asia poistetaan, jollei toimielin toisin päättä.

Toimielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä.

Hallintosäännön 163 §:n mukaan toimielin päättää esittelijästä. Esittelijän ollessa poissa tai esteellinen hänen sijaisekseen määrätty toimii esittelijänä.

Hallintosäännön 156 §:n mukaan Uudenkaupungin kaupungin kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja Uudenkaupungin kaupungin kaupunginjohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouksessa.

Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta. Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättymiseen asti.

Esittelijä: Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtaja Kim Westerholm

Päätösehdotus: Johtokunta päättää, että Uudenkaupungin Veden johtokunnassa asiat esittelee liikelaitoksen johtaja ja hänen estyneenä ollessaan Uudenkaupungin kaupungin tekninen johtaja sekä talousasioissa lisäksi Uudenkaupungin kaupungin talous- ja hallintojohtaja.

Vakka-Suomen Veden johtokunta

21.08.2025

Lisäksi johtokunta päättää, että muut mahdolliset asioiden valmistelijat osallistuvat kokoukseen tarpeen mukaan.

Päätös:

Vakka-Suomen Veden johtokunta

21.08.2025

6

Vakka-Suomen Veden kokouskäytäntö ja kokoukset loppuvuonna 2025

Vakka-Suomen Veden johtokunta 21.08.2025
3621/00.01.01.03/2025

Valmistelija: <virka-asema ja nimi>
etunimi.sukunimi(ät)uusikaupunki.fi

Hallintosäännön 150 §:n mukaan toimitilin pitää kokouksensa päättämäänsä aikana ja paikassa. Hallintosäännön 147 §:n ja 148 §:n mukaan toimitilin voi pitää kokouksen sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimitilimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Hallintosäännön 151 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimitilimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jos eivät erityiset syyt ole esteenä. Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, toimitilimen päättämällä tavalla.

Hallintosäännön 155 §:n mukaan toimitilimen jäsenen on kutsuttava varajäsen sijaansa, mikäli hän ei pääse kokoukseen. Kun jäsen on esteellinen jossakin kokousasiassa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen yksittäisen asian käsittelyyn. Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimitilimen sihteeri voivat toimittaa kutsun varajäsenelle.

Hallintosäännön 172 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimitilimen päättämällä tavalla. Hallintosäännön 173 §:n mukaan pöytäkirja ja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kunnan verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä tarkemmin säädetään.

Esittelijä: Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtaja Kim Westerholm

Vakka-Suomen Veden johtokunta

21.08.2025

Päätösehdotus: Johtokunta päättää kokoontua loppuvuonna 2025 alla mainittuina päivinä klo 16.30 Hapönniemen jätevedenpuhdistamon kokoushuoneessa tai sähköisenä kokouksena käyttäen Microsoft Teamsia.

Kokouspäivät ovat torstaisin:

25.09. (vk 39) Talousarvio 2026-2028

30.10. (vk 44) Osavuositarkastus 1-9

11.12. (vk 50) Talousarvion vahvistaminen

Kokouksia pidetään tarvittaessa muulloinkin.

Kokousten kokouskutsut ja esityslistat julkaistaan sähköiseen kokoukseen jäsenille ja muille, joilla on oikeus osallistua kokoukseen, viimeistään neljä (4) päivää ennen kokousta. Esityslista julkaistaan myös johtokunnan varajäsenille. Sähköpostitse lähetetään tieto esityslistan julkaisemisesta sähköisessä kokouksessa.

Kiireellisistä, ylimääräisistä kokouksista kokouskutsu ja esityslista julkaistaan viimeistään edellisenä päivänä.

Johtokunnan esityslista julkaistaan Uudenkaupungin verkkosivuilla. Tiedotusvälineille lähetetään tieto siitä, milloin esityslistat ovat luettavissa kaupungin verkkosivuilla.

Johtokunnan pöytäkirjantarkastajaksi valitaan kaksi jäsentä. Pöytäkirja lähetetään tarkastettavaksi ja allekirjoitettavaksi Visma Sign allekirjoituspalvelussa heti kokouksen jälkeen.

Tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävänä kunnan verkkosivuilla tarkastusta seuraavana päivänä siten kuin kuntalain 140 §:ssä tarkemmin säädetään.

Viranhaltijapäätökset, joista muutoksenhakuoikeus on myös kuntalaisella, julkaistaan kunnan verkkosivuilla.

Päätös:

Vakka-Suomen Veden johtokunta

21.08.2025

7

Vakka-Suomen Veden johtokunnan tehtävät ja toimivalta

Vakka-Suomen Veden johtokunta 21.08.2025
3622/00.01.01.03/2025

Valmistelija: vesihuoltopäällikkö Kim Westerholm
etunimi.sukunimi(ät)uusikaupunki.fi

[Kuntalain 67 §:ssä](#) kunnallisen liikelaitoksen johtokunnalle säädettyjen tehtävien lisäksi hallintosäännön §:ssä 44 on määritelty Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtokunnan tehtävät ja toimivalta.

Esittelijä: Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtaja Kim Westerholm

Päätösehdotus: Johtokunta merkitsee tiedoksi.

Päätös:

Oheismateriaali

Uudenkaupungin hallintosääntö 1.1.2025 alkaen (hyv. kv 9.12.2024, § 31 hyv. kv 3.2.2025)

Vakka-Suomen Veden johtokunta

21.08.2025

8

Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen talouden osavuositarkastus 1-6 / 2025

Vakka-Suomen Veden johtokunta 21.08.2025
3332/02.02.02/2025

Valmistelija: vesihuoltopäällikkö Kim Westerholm
etunimi.sukunimi(ät)uusikaupunki.fi

Uudenkaupungin Vesi ja Laitilan kaupunki ostavat
jätevedenpuhdistuspalvelut Vakka-Suomen Vedeltä.

Tuloslaskelma

Liikevaihto kahdella ensimmäisellä vuosineljänneksellä yhteensä oli 1.098.380 euroa, koko vuoden arvion ollessa 2.532.370 euroa. Liikevaihto on toteutunut vajaasti toteuman ollessa 43,4 %.

Liikelaitoksen liikeylijäämä oli 182.687 euroa eli 62,7 % koko vuoden talousarviosta. Tilikauden ylijäämä puolestaan oli 169.081 euroa.

Ylijäämän lukemaa vääristää se, että siinä ei ole vielä huomioitu ollenkaan peruspääomasta maksettavaa korkoa ja sen on arvioitu olevan tällä tilikaudella 55.148 euroa eli ns. todellinen tilikauden ylijäämä olisi siis noin 114.000 euroa voitollinen.

Käyttötalouden toteutuminen

Käyttötalouden menot ovat kokonaisuutena arvioiden toteutuneet reilusti arvioitua pienempinä ja toimintakulujen toteumaprosentti oli 37,3 %. Toimintatuottojen toteumaprosentti oli 43,4 %, joten talous on alkuvuodesta kuitenkin oikeassa suhteessa vajaasta toteumasta huolimatta.

Käyttötalouden tuotot (eli käytännössä liikevaihto) ja menot riippuvat eniten jätevedenpuhdistamolle virtaavan veden määrästä. Virtaama vaikuttaa suoraan sähkön ja kemikaalien kulutukseen. Puhdistuskemikaalien ostot eivät kuitenkaan jaksotu suoraan käytön mukaisesti, vaan niiden säiliöitä täydennetään aina säiliön tyhjentäessä tilausrajaan asti ja siksi kulut eivät jaksotu kvartaaleittain täysin oikein.

Investoinnit

Vuodelle 2025 investointeihin on varattu 685.000 euroa. Merkittävimpiä investointeja ovat olleet esiselkeytyksen laahaimet,

Vakka-Suomen Veden johtokunta

21.08.2025

biologisen käsittelyn ilmakompressorit ja automaation uusiminen. Toteutuneet investoinnit kahdella ensimmäisellä vuosineljänneksellä yhteensä ovat olleet 196.017 euroa eli 31,4 % koko vuodelle varatuista investoinneista.

Pääomakustannukset ja lainat

Liikelaitoksen pääomakustannukset ovat isot, vaikkakin ensimmäisellä vuosineljänneksellä ne ovat olleet varsin maltilliset. Korkomenot ja lainanlyhennykset olivat kahdella ensimmäisellä vuosineljänneksellä yhteensä 312.526 euroa eli n. 28,5 % tarkasteltavan jakson liikevaihdosta.

Aikaisemmissa neljännesvuosiraporteissa pääomakustannusten osuus on ollut noin kolmasosa liikevaihdon määrästä. Pääomakustannusten osuus vuositasolla ei ole edelleenkään laskenut merkittävästi aikaisempaan verrattuna.

Liikelaitoksen kokonaislainakanta 30.6.2025 oli 2.418.337,53 euroa. Vuoden vaihteessa eli 31.12.2024 se oli 2.712.483,85 euroa, joten lainaa on tämän vuoden aikana siis lyhennetty 294.146,32 euroa.

Vuonna 2025 lainaa tullaan lyhentämään yhteensä 588.292.64 euroa.

Rahavarat

Liikelaitoksen rahavarat 30.6.2025 olivat 563.029,48 euroa. Rahavarat ovat kasvaneet vuoden alusta 2.276,95 euroa. 31.12.2024 rahavarat olivat 560.752,53 euroa.

Toisella vuosineljänneksellä rahavarat ovat kuitenkin pienentyneet 274.455,79 euroa. Rahavarat 31.3.2025 olivat 837.485,27 euroa

Yhteenveto taloudesta

Liikelaitoksen talous on toteutunut vajaasti niin menojen kuin tuottojen osalta. Tämä johtuu alkuvuoden normaalia pienemmästä jätevesivirtaamasta puhdistamolle. Tuotot ovat kuitenkin olleet menoja suuremmat, joten toiminta itsessään on ollut kannattavaa ja hyvin hoidettua. Numerot eivät kuitenkaan kerro täyttä totuutta, koska erityisesti kemikaalien ostot toteutuvat säiliöiden tilausrajojen eivätkä kvartaalien mukaisesti.

Liikelaitoksella oli edellisinä vuosina noin seitsemän miljoonan euron investointi Häpönniemen jätevedenpuhdistamon laajentamiseksi ja tehostamiseksi ja tämä hanke on kasvattanut pääomakustannuksia.

Vakka-Suomen Veden johtokunta

21.08.2025

Lainakanta on kuitenkin hankkeen valmistumisen jälkeen pienentynyt eikä uutta lainaa ole otettu. Tavoitteena on pitää liikelaitoksen talous vahvana, jotta tulevista lainanlyhennyksistä ja mahdollisista uusista investoinneista suoriudutaan ilman merkittäviä hinnanmuutoksia.

Vaasan hallinto-oikeudesta saatiin päätös uudesta ympäristöluvasta 6.10.2023. Lainvoimaisen päätöksen mukaan purkuputkea ei tarvitse siirtää, vaan se saa jäädä nykyiselle sijainnilleen. Lupapäätöksen mukaan luvanhakijan on kuitenkin tehtävä selvitys jätevesien jälkikäsittelyn ja hygienisoinnin tarpeesta ja toteuttamismahdollisuuksista sekä niiden vaikutuksista jätevedenpuhdistamon puhdistettujen jätevesien laatuun ja määrään 30.6.2025 mennessä. Tämä saattaa tarkoittaa miljoonaluokan investointeja vuosikymmenen loppuun mennessä. Selvitys on toimitettu viranomaiselle 27.6.2025.

Lisäksi ympäristöluvassa edellytetään puhdistamon piha-alueiden asfaltointeja ja uuden sakeuttamon kattamista. Nämä pienemmät investoinnit ovat jo käynnissä ja toteutuvat vuoden 2025 aikana.

Lisätietoja:

- liikelaitosjohtaja Kim Westerholm 044 051 5317
- talous- ja hallintojohtaja Katja Aalto 040 486 2727

Esittelijä:

Päätösehdotus:

Päätös:

Liitteet

- 1 Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen talouden osavuosikatsaus 1-6 2025

Vakka-Suomen Veden johtokunta

21.08.2025

9

Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen toiminnan osavuosisikatsaus 1-6 / 2025

Vakka-Suomen Veden johtokunta 21.08.2025

3332/02.02.02/2025

Valmistelija: vesihuoltopäällikkö Kim Westerhom
etunimi.sukunimi(ät)uusikaupunki.fi

Toiminnan tavoitteet ja niiden toteumat on esitelty tarkemmin liitteessä.

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Työturvallisuus*	Terveyskeskuskäyntiä (sis. käynnit ensiavussa ja työterveydessä) edellyttävien tapaturmien määrä 0 kpl	0
Puhdistamon toiminta**	Ei poikkeamia ympäristöluvan vaatimuksista	0
Viemäriverkon toiminta***	Ympäristöhaittoja aiheuttavien kohteiden lukumäärä ≤ 1 kpl	0
Teollisuusasiakkaat****	Teollisuuslaitosten kuormitus on tiedossa ja teollisuusjätevesi-sopimuksia on allekirjoitettuna vähintään 15 kpl Häpönniemen jätevedenpuhdistamon viemärintialueella.	Uusikaupunki 13 kpl Laitila 3 kpl Kustavi 2 kpl Pyhäranta 0 kpl Yhteensä 18 kpl

* Terveyskeskuskäynnilä tarkoitetaan myös ensiavussa tai työterveydessä käyntiä

** Yksittäiset poikkeamat ovat mahdollisia poikkeusoloissa. Sään ääri-ilmiöt saattavat aiheuttaa suuria jätevesimääriä, joiden käsittelyyn puhdistamoa ei ole mitoitettu. Mikäli puhdistamo mitoitettaisiin näille vesimäärille, normaalioloissa puhdistusprosessi ei toimisi.

*** Yksittäiset poikkeamat ovat mahdollisia poikkeusoloissa. Sään ääri-ilmiöt saattavat aiheuttaa suuret jätevesimäärät, joiden käsittelyyn viemäriä ei ole mitoitettu. Mikäli verkosto mitoitettaisiin näille vesimäärille, normaalioloissa verkosto ei toimisi vaan se tukkeutuisi virtaaman puutteesta. Myös sähköt voivat katketa, eikä kaikkia pumppaamoja ole järkevää varustaa varavoimalla. Suurimmat ja kriittisimmissä kohdissa olevat pumppaamot ovat varmennettuja varavoimalla.

**** Kaikissa viemärintialueen kunnissa tulee olla teollisuusjätevesisopimuksia allekirjoitettuna. Sopimusneuvotteluista ja allekirjoituksista vastaavat ko. kuntien vesihuoltolaitokset.

Valtuustolle esitetyt toiminnan tavoitteet on saavutettu.

Suoritteet:

Vakka-Suomen Veden johtokunta

21.08.2025

Jätevesimäärät	Käyttö	Käyttö	TA	Käyttö	Käytön	Osuus	Muutos
1000 m3	1-6 2023	1-6 2024	2025	1-6 2025	%	%	24→25 %
Uudenkaupungin Vesi	1 040	1 081	2 070	891	43,04 %	76,09 %	-21,32 %
- Uusikaupunki	981	1 017	1 950	839	43,03 %	71,65 %	-21,22 %
- Kustavi	38	42	80	34	42,50 %	2,90 %	-23,53 %
- Pyhärinta	21	22	40	18	45,00 %	1,54 %	-22,22 %
Laitilan kaupungin vesihuoltolaitos	315	343	600	280	46,67 %	23,91 %	-22,50 %
Yhteensä	1 355	1 424	2 670	1 171	43,86 %	100 %	-21,61 %

Suoritteet ovat toteutuneet jonkin verran pitkäaikaisvertailua vajaammin. Virtaama ei ole tasaista vaan suoritelmäärissä on jaksottaista vaihtelua vuodenaikojen eli toisin sanoen säätilojen mukaan

Esittelijä: Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtaja Kim Westerholm

Päätösehdotus: Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Liitteet

2 Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen toiminnan osavuosisikatsaus
1-6 / 2025

Vakka-Suomen Veden johtokunta	§ 6	27.02.2025
Kaupunginhallitus	§ 72	03.03.2025
Vakka-Suomen Veden johtokunta		21.08.2025

10

Teollisuusjätevesisopimusten ongelmatilanne

Vakka-Suomen Veden johtokunta 27.02.2025 § 6

Valmistelija: Vesihuoltopäällikkö Kim Westerholm
etunimi.sukunimi(ät)uusikaupunki.fi

Häpönniemen jätevedenpuhdistamolla käsitellään Uudenkaupungin, Laitilan, Kustavin ja Pyhärannan jätevedet. Puhdistamolle tulee kovia virtaama- ja kuormitusvaihteluita.

Virtaamavaihtelut johtuvat enimmäkseen hulevesistä, mutta kuormituspiikit tulevat teollisuudesta. Molemmat vaihtelut aiheuttavat haasteita jätevedenpuhdistamolla. Eniten häiriöitä ovat aiheuttaneet rasva-/öljypäästöt viemäriin ja toisaalta piikkeinä tulleet BOD-kuorman kasvut. Nämä kuormituspiikit täytyy saada kuriin, jotta puhdistamon toiminta olisi tasaista ja puhdistustulos säilyisi jatkuvasti hyvänä.

Häpönniemen jätevedenpuhdistamo ei ole selviytynyt ympäristöluvan kaikista vaatimuksista vuosina 2012-2019, jonka vuoksi ko. vuosien ylimääräisestä kuormituksesta joudutaan nyt maksamaan vahingonkorvauksia ranta-alueiden maanomistajille. Vahingonkorvaukset ovat yhteensä noin 30.000 euroa.

Puhdistamolle on jouduttu hakemaan uusi ympäristölupa ja Häpönniemen jätevedenpuhdistamoa on jouduttu laajentamaan ja prosessia parantamaan, jotta kasvaneesta kuormituksesta selviydytään. Laajennus valmistui vuonna 2019. Tämän hankkeen kustannus on ollut yhteensä noin 7,5 miljoonaa euroa.

Tällä hetkellä Vakka-Suomen Vesi laskuttaa kaikilta asiakkailtaan saman hinnan (€/m³) jäteveden puhdistamisesta. Kuormitustaso kuitenkin vaikuttaa jätevesien käsittelyn kustannuksiin ja enemmän käsittelyä vaativat jätevedet aiheuttavat enemmän kustannuksia. Tällä hetkellä aiheuttamisperiaate maksuosuuksien kohdalla ei toteudu.

Ympäristöluvan määräykset

Vakka-Suomen Veden johtokunta	§ 6	27.02.2025
Kaupunginhallitus	§ 72	03.03.2025
Vakka-Suomen Veden johtokunta		21.08.2025

Vakka-Suomen Veden operoimalla Hápönniemen jätevedenpuhdistamon on ympäristölupa (Nro 311/2021 Dnro ESAVI/5469/2018) on tullut lainvoimaiseksi 13.11.2023. Päätöksen lupamääräyksissä nro 13, nro 14 ja nro 15 määrätään viemäröintialueen verkostoon kytketyistä poikkeavia jätevesiä tuottavista asiakkaista:

13. Luvan haltijan on oltava riittävästi selvillä puhdistamolle käsiteltäviksi johdettavien talousjätevedestä poikkeavien jätevesien laadusta, määrästä ja esikäsittelytoimenpiteistä.

14. Luvan haltijan on pyrittävä teollisuuslaitosten ja vesihuoltolaitosten (molemmista käytetään tässä määräyksessä nimitystä laitokset) kanssa solmittavin sopimuksin varmistamaan, että tämän luvan lupamääräyksiä voidaan kaikilta osin noudattaa. Erityisesti on pyrittävä varmistamaan, että:

- puhdistamolle jätevettä johtavien laitosten jätevedet johdetaan verkostoon mahdollisimman tasaisesti*
- viemäriverkostoon ja puhdistamolle johdettavien tai muulla tavoin toimitettavien talousjätevedestä olennaisesti poikkeavien jätevesien ja lietteiden haitallisuutta vähennetään riittävästi esikäsittely- tai muiden toimenpiteiden avulla*
- luvan haltija saa käyttöönsä puhdistamon toiminnan kannalta olennaiset jäteveden laatua ja määrää, niiden esikäsittelyä ja jätevesien johtamista koskevat tiedot ja sopimuksessa on huomioitu tavanomaisesta poikkeavien jätevesien laadun tarkkailu*
- luvan haltija saa puhdistamon toiminnan kannalta olennaiset tiedot puhdistamolle jätevettä johtavien laitosten mahdollisesti aiheuttamista riskeistä puhdistamolle, viemäriverkolle ja ympäristölle*
- viemäriverkkoon liittyneillä laitoksilla on ajantasainen varautumissuunnitelma, joka koskee toimintaa viemäriverkossa esiintyvien häiriö- ja poikkeustilanteiden aikana, ja laitokset pitävät yllä toimintavalmiutta erityistilanteiden varalta*
- sellaiset laitokset, joista saattaa joutua jätevesiin öljyä, rasvaa tai muita puhdistamon tai viemäriverkoston toiminnalle haitallisia aineita, on varustettu riittävästi*

Vakka-Suomen Veden johtokunta	§ 6	27.02.2025
Kaupunginhallitus	§ 72	03.03.2025
Vakka-Suomen Veden johtokunta		21.08.2025

varolaitteilla tällaisten aineiden viemäriverkostoon pääsyn estämiseksi

- puhdistamon piirissä olevat muut vesihuoltolaitokset huolehtivat omalta osaltaan verkoston suunnitelmallisesta kunnossapidosta, ja*
- sopimuksissa on otettu huomioon viemäriverkoston ohjjuoksutusten ja ylivuotojen määrän ja laadun luotettava selvittäminen sekä niistä ilmoittaminen valvontaviranomaiselle ja luvan haltijalle.*

Edellä mainitut sopimukset on pidettävä ajantasaisina. Jokaisen sopimuksen ajantasaisuutta on tarkasteltava vähintään viiden vuoden välein.

15. Luvan haltijan ja puhdistamolle jätevesiä johtavien vesihuoltolaitosten ja teollisuuslaitosten väliset sopimukset on toimitettava valvontaviranomaiselle kuuden kuukauden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulosta ja aina sopimuksia muutettaessa.

Edeltävässä ympäristöluvassa (Nro 186/2012/1 Dnro ESAVI/15/04.08./2010, lainvoimainen 6.7.2015) on samasta aiheesta kirjattu lupamääräyksessä nro 7

"Luvan saajan on osaltaan huolehdittava siitä, että viemäriverkostoon ja puhdistamolle johdettavien tai muulla tavoin toimitettavien teollisuusjätevesien ja muiden talousjätevedestä olennaisesti poikkeavien jätevesien ja lietteiden haitallisuutta vähennetään riittävästi asianmukaisten esikäsittely-, tasaus- tai muiden toimenpiteiden avulla ja asianomaisia sopimuksia ja määräyksiä noudattaen. Sellaiset laitokset, joista saattaa joutua jätevesiin öljyä, rasvaa tai muita puhdistamon tai viemäriverkoston toiminnalle haitallisia aineita, on varustettava riittäväillä varolaitteilla tällaisten aineiden viemäriverkostoon pääsyn estämiseksi.

Luvan saajan on osaltaan huolehdittava siitä, että talousjätevedestä poikkeavien jätevesien ja lietteiden johtamisessa viemäriverkostoon ja toimittamisessa puhdistamolle otetaan huomioon ympäristönsuojeluasetuksen 3 ja 36 § sekä valtioneuvoston asetus vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista 1022/2006.

Luvan saajan on oltava riittävästi selvillä talousjätevedestä poikkeavien teollisuus- ja muiden jätevesien laadusta, määrästä ja

Vakka-Suomen Veden johtokunta	§ 6	27.02.2025
Kaupunginhallitus	§ 72	03.03.2025
Vakka-Suomen Veden johtokunta		21.08.2025

esikäsittelytoimenpiteistä. Tiedot näistä ja jäljennökset tehdyistä tällaisia jätevesiä viemäriverkostoon johtavien laitosten liittymissopimuksista on toimitettava Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat - vastuualueelle ja Uudenkaupungin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle asianomaisten viranomaisten hyväksymällä tavalla.”

Yllä olevien määräysten perusteella Vakka-Suomen Veden tulee olla tietoinen siitä, millaista jätevettä viemäriverkostoon johdetaan. Teollisuusasiakkaiden kohdalla tämä tarkoittaa käytännössä teollisuusjätevesisopimusta.

Yhteinen teollisuusjätevesisopimus pohja kaikille alueen vesihuoltolaitoksille

Teollisuusjätevesisopimuksille päätettiin laatia yhteinen pohja yhteistyössä Uudenkaupungin Veden ja Laitilan kaupungin vesihuoltolaitoksen kesken. Sopimus pohjan laatiminen aloitettiin vuonna 2017 ja se valmistui vuoden 2018 alussa. Sopimus pohja hyväksyttiin molemmilla vesihuoltolaitoksilla.

Teollisuusjätevesisopimuksista on 2.3.2018 pidetty ensimmäinen infotilaisuus Vakka-Suomen alueen yrityksille. Tilaisuus järjestettiin Laitilan kaupungintalolla ja paikalla oli runsaasti vesihuoltolaitosten ja yritysten edustajia niin Uudestakaupungista kuin Laitilastakin. Tilaisuudessa on kerrottu ensin perusteet sopimuksen välttämättömyydelle ja lisäksi esitellyt sopimus pohja. Lisäksi kerrottiin, että sopimusneuvottelut tulee aloittaa oman alueen vesihuoltolaitoksen kanssa mahdollisimman nopeasti ja sopimukset allekirjoitetaan neuvotteluiden päätteeksi. Sopimuksen keskeinen osa on aiheuttamisperiaate eli jokainen maksaa jätevesiensä käsittelystä niiden määrän ja kuormittavuuden mukaisesti.

Vakka-Suomen alueen kaikkien vesihuoltolaitosten kesken on sovittu, että kaikki tekevät teollisuusjätevesisopimukset uuden pohjan mukaisiksi ja tällä taataan Vakka-Suomen alueen yritysten tasapuolinen kohtelu ja varmistetaan jätevedenpuhdistamon häiriötön toiminta.

Vakka-Suomen Veden johtokunta	§ 6	27.02.2025
Kaupunginhallitus	§ 72	03.03.2025
Vakka-Suomen Veden johtokunta		21.08.2025

Teollisuusjätevesisopimusten tilanne tällä hetkellä

Vuoden 2025 alussa ko. infotilaisuudesta on kulunut seitsemän vuotta ja uuden pohjan mukaisten teollisuusjätevesisopimusten tilanne Häpönniemen jätevedenpuhdistamon viemäröintialueella on seuraava:

- Uudenkaupungin Vesi
 - 13 sopimusta, kaikki merkittävät kuormittajat sopimusten piirissä
- Laitilan kaupungin vesihuoltolaitos
 - 3 sopimusta, isoimmista jätevesikuormittajista yhdelläkään ei ole uuden pohjan mukaista teollisuusjätevesisopimusta
- Kustavin kunnan vesihuoltolaitos
 - 2 sopimusta isoimmilta kuormittajilta, sopimuksia puuttuu ainakin yhdeltä merkittävältä kuormittajalta
- Pyhärannan kunnan vesihuoltolaitos
 - 0 sopimusta, ei merkittävää teollisuutta alueella

Tehdyt toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi

Häpönniemen jätevedenpuhdistamon määräaikaistarkastuksessa 18.11.2019 ELY-keskuksen kanssa on keskusteltu uusien teollisuusjätevesisopimusten tarpeesta ja tarkastuskertomukseen on kirjattu, että ennakkoneuvottelut on aloitettu yritysten kanssa.

Syksyllä 2021 on ollut Varsinais-Suomen ELY-keskuksen vetämä hanke "Vakka-Suomen vesihuoltoyhteistyön kehittäminen" ja hankkeen yhteydessä on käsitelty myös teollisuusjätevesisopimuksia. Hankkeeseen osallistuivat kaikki Vakka-Suomen alueen kunnalliset vesihuoltolaitokset, Varsinais-Suomen ELY-keskus ja Lounais-Suomen vesi- ja ympäristötutkimus Oy (Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistys ry).

Vuonna 2023 on julkaistu Vesilaitosyhdistyksen "Apua teollisuusjätevesisopimusten haastaviin tilanteisiin" -opas. Hanke on saanut alkunsa Vakka-Suomen Veden kokemista teollisuusjätevesiin liittyvistä ongelmatilanteista ja hanke on toteutettu yhteistyössä Hämeenlinnan Seudun Vesi Oy:n, Helsingin Seudun Ympäristöpalveluiden, Kymen Vesi Oy:n, Tampereen Veden ja

Vakka-Suomen Veden johtokunta	§ 6	27.02.2025
Kaupunginhallitus	§ 72	03.03.2025
Vakka-Suomen Veden johtokunta		21.08.2025

Uudenkaupungin Veden kesken. Hankkeen vetäjänä oli AFRY Finland Oy. Opas löytyy osoitteesta <https://www.vesilaitosyhdistys.fi/verkkokauppa/tuotteet/toimintamallit-teollisuusjätevesisopimusten-haastaviin-tilanteisiin/>

Häpönniemen jätevedenpuhdistamon määräraikaistarkastuksessa 23.11.2023 ELY-keskuksen kanssa on keskusteltu jälleen Laitilasta tulevasta jätevesikuormituksesta. Valvontaviranomainen on huomauttanut, että sopimukset vesihuoltolaitosten kanssa sekä teollisuusjätevesiliittyjien kanssa on saatava kuntoon. Tieto tarkastuskertomuksen kirjauksesta on lähetetty Vakka-Suomen alueen vesihuoltolaitoksille.

Laitilan kaupungin vesihuoltolaitosta on useampaan kertaan suullisesti muistutettu, että teollisuusjätevesisopimukset pitää saada uuden pohjan mukaisiksi ja yritysten pitää maksaa jätevesistään aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Lisäksi asiaa on käsitelty virallisesti Vakka-Suomen Veden johtokunnan kokouksessa 25.2.2021. Ko. virallisen käsittelyn jälkeen Vakka-Suomen alueen vesihuoltolaitoksille on lähetetty pöytäkirjaote asian käsittelystä ja edellytetty teollisuusjätevesisopimusten kuntoon saattamista.

Teollisuusjätevesisopimusten asiaa on käsitelty useampaan kertaan myös Uudenkaupungin kaupunginhallituksessa, viimeisimmän kerran 13.1.2025.

Epätasaisen kuormituksen aiheuttamat ongelmat

Laitilan alueen suurimpien kuormittajien sopimusneuvottelut eivät ole edenneet ja Laitilan kolme suurinta kuormittajaa ovat edelleen ilman uuden pohjan mukaista teollisuusjätevesisopimusta.

Tällä hetkellä Vakka-Suomen vesi laskuttaa niin Uudenkaupungin Vedeltä (jonka kautta kulkevat Pyhärannan ja Kustavin jätevedet) kuin Laitilan kaupungin vesihuoltolaitokseltakin saman puhdistuspalvelumaksun. Laitilasta tulevat jätevedet ovat kuitenkin huomattavasti enemmän puhdistamoa kuormittavia kuin muut jätevedet ja näin ollen niiden puhdistaminen maksaa enemmän.

Vuodesta riippuen tarkat osuudet vaihtelevat, mutta keskimäärin sekä virtaama että maksut jakautuvat Uudenkaupungin Veden ja Laitilan kaupungin vesihuoltolaitoksen kesken suhteessa 2/3 vs. 1/3.

Vakka-Suomen Veden johtokunta	§ 6	27.02.2025
Kaupunginhallitus	§ 72	03.03.2025
Vakka-Suomen Veden johtokunta		21.08.2025

Kuormituksen osalta suhde vaihtelee hieman mitattavien suureiden mukaan, mutta esim. biologisen ja kemiallisen hapenkulutuksen osalta Laitilan kuorma on keskimäärin 40-50 prosenttia koko puhdistamolle tulevasta kuormasta. Hetkittäiset vaihtelut ovat suuria.

Tämän hetken tilanne johtanut siihen, että käytännössä Uudenkaupungin Veden, Kustavin kunnan vesihuoltolaitoksen ja Pyhärannan kunnan vesihuoltolaitoksen asiakkaat maksavat jätevesipalveluistaan korkeampaa hintaa kuin aiheuttamisperiaatteen mukaan pitäisi. Tämä korkeamman hinnan ja "oikean hinnan" välinen erotus on käytännössä yritystukea Laitilassa toimiville sopimuksettomille yrityksille. Kustannusvaikutus vuositasolla on esimerkiksi vuoden 2023 lukujen perusteella laskettuna 150.000-200.000 euroa.

Vuonna 2023 kaikille käytössä ollut puhdistuspalvelumaksu oli 0,83 €/m³. Vuoden 2023 kuormitusarvot ja siirtomatkan pituus huomioon ottaen puhdistuspalvelumaksut olisivat olleet seuraavanlaiset:

	Uusikaupunki	Kustavi	Pyhäranta	Laitila
€/m ³	0,66 €/m ³	0,69 €/m ³	0,82 €/m ³	1,08 €/m ³

Tilanteeseen on haettu ratkaisua ELY-keskuksen ohjeiden mukaisesti alueen vesihuoltolaitosten yhteisellä hankkeella, jossa tarkoituksena on uudistaa Vakka-Suomen veden ja vesihuoltolaitosten väliset sopimukset. Hankkeen vetäjäksi palkattiin konsultti.

Puhdistuspalvelumaksu perustuisi aiheuttamisperusteeseen eli asiakkaat maksaisivat jatkossa kuormituksensa mukaista kuutiohintaa jäteveden puhdistamisesta ja lisäksi jäteveden siirrosta maksettaisiin hinta siirtomatkan mukaisesti. Mitä pidempi matka, sitä enemmän siirto maksaa. Siirtoviemärilinjan vuosittaiset operointikustannukset ovat merkittävät ja siihen pitää lisäksi säännöllisesti investoida.

Vesihuoltolaitokset puolestaan keräisivät kustannukset omilta asiakkailtaan ja yritykset maksaisivat jätevesistään teollisuusjätevesisopimuksen mukaisen hinnan. Hanke on aloitettu vuonna 2023 ja vuoden 2024 lopulla hanke on keskeytynyt Laitilan kaupungin vesihuoltolaitoksen vastustuksen takia. Uusi

Vakka-Suomen Veden johtokunta	§ 6	27.02.2025
Kaupunginhallitus	§ 72	03.03.2025
Vakka-Suomen Veden johtokunta		21.08.2025

konsulttiselvityksen mukainen sopimuspohja aiheuttaisi Laitilan kaupungin vesihuoltolaitokselle lisää kustannuksia ja heidän edustajansa on ilmoittanut, että tällaista esitystä ei aiota viedä poliittiseen päätöksentekoon.

Esittelijä:	Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtaja Kim Westerholm
Päätösehdotus:	Johtokunta päättää pyytää Uudenkaupungin kaupunginhallitukselta omistajaohjausta tilanteen ratkaisemiseksi.
Päätös:	Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 03.03.2025 § 72

Esittelijä:	Kaupunginjohtaja Atso Vainio
Päätösehdotus:	Kaupunginhallitus päättää omistajaohjauksen sisällöstä tilanteen ratkaisemiseksi.
Päätös:	Kaupunginhallitus päätti - edellyttää, että Vakka-Suomen Vesi liikelaitos käyttää ensi vuoden 2026 talousarvion laadinnassa aiheuttamisperiaatetta puhdistuspalveluiden hinnoitteluperiaatteina, jotta Uudenkaupungin Veden ja Kustavin sekä Pyhärannan kuntien vesihuoltolaitokset eivät enää maksa jätevesipalveluistaan korkeampaa hintaa kuin aiheuttamisperiaatteen mukaan niille kuuluisi. - pyytää lausuntoa Laitilan kaupungilta 30.4.2025 mennessä, miksi Laitilan kaupungin vesihuoltolaitos ei ole 7 vuoden aikana tehnyt Häpönniemen jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan vaatimia teollisuusjätevesisopimuksia isoimpien jätevesikuormittajien kanssa ja antamaan arvion, missä ajassa nämä sopimukset saadaan tehtyä.

Merkittiin pöytäkirjaan, että vesihuoltopäällikkö Kim Westerholm

Vakka-Suomen Veden johtokunta	§ 6	27.02.2025
Kaupunginhallitus	§ 72	03.03.2025
Vakka-Suomen Veden johtokunta		21.08.2025

poistui tämän asian käsittelyn jälkeen klo 18:50. Seuraavaksi käsiteltiin asia 3, "Pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset".

Vakka-Suomen Veden johtokunta 21.08.2025
3156/00.04.01/2025

Valmistelija: vesihuoltopäällikkö Kim Westerholm
etunimi.sukunimi(ät)uusikaupunki.fi

Laitilan kaupungin kaupunginhallitus on antanut lausunnon asiasta 12.5.2025. Lausunnossa todetaan mm., että neuvottelut eivät ole edenneet Laitilassa ja lausunnossa viitataan myös vesiasioiden elinkeinopoliittisiin kysymyksiin.

Uudenkaupungin kaupungin kaupunginhallitus on käsitellyt lausunnon kokouksessaan 2.6.2025 ja merkinnyt asian tiedoksi.

3.3.2025 Uudenkaupungin kaupungin kaupunginhallitus päätti kokouksessaan edellyttää, että Vakka-Suomen Veden vuoden 2026 talousarvion laadinnassa käytetään aiheuttamisperiaatetta hinnoitteluperusteena. Uudenkaupungin ja Laitilan kaupunkien jäteveden viemärointipalvelutuotannon yhteistyösopimuksen (6.10.2006) kohdassa "6.2 Palvelujen hinnoittelu ja laskutus" todetaan, että laskutusperusteiden pitää olla yhdenmukaiset ja liikelaitoksen johtokunta vahvistaa yleiset hinnoitteluperusteet hyväksyessään talousarvion.

Uudenkaupungin kaupungin kaupunginhallituksen päätöksen ja yhteistyösopimuksen perusteella hinnoittelua voidaan siis muuttaa aiemmin käytössä olleesta tasahinnoittelusta aiheuttamisperusteen mukaiseksi. Tällöin hinnat lasketaan jäteveden kuormittavuuden ja jäteveden siirrosta aiheutuvien kustannusten perusteella.

Esittelijä: Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtaja Kim Westerholm

Päätösehdotus: Johtokunta päättää, että jätevesien puhdistuspalvelun hinnoittelu on jatkossa aiheuttamisperusteista ja vuoden 2026 talousarvio laaditaan sen mukaisesti.

Vakka-Suomen Veden johtokunta	§ 6	27.02.2025
Kaupunginhallitus	§ 72	03.03.2025
Vakka-Suomen Veden johtokunta		21.08.2025

Päätös:

Liitteet

- 3 Laitilan kaupunginhallituksen lausunto
teollisuusjätevesisopimuksista 12.05.2025 § 122